

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Преплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукопис се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

МИ

ПЕТАР I

по милости божјој и вољи народној
Краљ Србије

Уважавајући оставке, које су Нам поднели:

Председник Нашег Министарског Савета Петар Велимировић;

Наш Министар Унутрашњих Дела Светозар Милосављевић;

Наш Министар Просвете и Црквених Послова Андра Николић;

Наш Министар Иностранних Дела Д-р Милован Ђ. Миловановић;

Наш Министар Финансија Д-р Михаило Поповић;

Наш Министар Народне Привреде Коста Главинић;

Наш Министар Грађевина Милош Савчић;

Наш Министар Правде Коста Тимотијевић;

Наш Министар Војни, Наш почасни Ађутант, Генерал Михаило Живковић —

разрешавамо их од дужности и упућујемо Петра Велимировића, Светозара Милосављевића и Андру Николића на њихова места у Државни Савет, а остале стављамо на расположење.

А постављамо:

за Председника Нашег Министарског Савета и Министра без портфеља, Стојана Новаковића, народног посланика и посланика у пензији; за Нашег Министра Грађевина, Николу П. Панића, народног по-

сланика и Министра на расположењу;

за Нашег Министра Просвете и Црквених Послова, Љубомира Стојановића, народног посланика и Министра у пензији;

за Нашег Министра Унутрашњих Дела, Светозара Милосављевића, члана Државног Савета.

за Нашег Министра Правде, Стојана Рибарца, народног посланика и правозаступника;

за Нашег Министра Иностранних Дела, Д-р Милована Ђ. Миловановића, Министра на расположењу;

за Нашег Министра Финансија, Стојана М. Протића, народног посланика и члана Државног Савета;

за Нашег Министра Војног, Нашег почасног Ађутанта, Генерала Михаила Живковића, Министра на расположењу;

за Нашег Министра Народне Привреде, Јашу М. Продановића, народног посланика и професора.

Председник Нашег Министарског Савета нека изврши овај указ.

11. фебруара 1909. год.
у Београду.

ПЕТАР С. Р.

Председник
Министарског Савета,

Стојан Новаковић с. р.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, решено је:

да се Д-р Миши Михаиловићу, лекару среза гружанског, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 7. фебруара 1909. г. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, решено је:

да се Д-р Боривоју И. Бераху, лекару среза заглавског, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 9. фебруара 1909. г. у Београду.

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА у месецу децембру 1908. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава и Управе града Београда, у току месеца децембра извршено је у Србији:

1. Убистава	27
2. Детоубистава	1
3. Нехотичних убистава	5
4. Покушаја убистава	40
5. Разбојништава	9
6. Силовања	2
7. Тешких телесних повреда	9
8. Паљевина	53
9. Опасних крађа	180
10. Злонамерних поништаја туђих ствари	18

Од изложених дела пронађено је:

Убистава	24	или	88.8%
Детоубистава	0	»	0%
Нехотичних убистава	5	»	100%
Покушаја убистава	37	»	92.5%
Разбојништава	8	»	88.8%
Силовања	2	»	100%
Тешких телесн. повреда	9	»	100%
Паљевина	8	»	15%
Опасних крађа	54	»	30%
Злонамерних поништаја туђих ствари	5	»	27.7%

Највећи број убистава извршен је помоћу *оштрог оружја* (11), затим помоћу *ватреног* (8) и *помоћу тупог* (8).

Узроци из којих су ова убиства извршена леже: у *међусобној свађи* за 13 случајева, у *освети* за 5, у *одбрани имовине* за 3 и у *користољубљу* за 1. За пет случајева узроци су непознати.

Посматрана према местима у којима су извршена, изложена убиства јављају се: у срезу параћинском 2 (оба непронађена), у срезу деспотовачком 2, у срезу млавском 2, у срезу жичком 2, и по 1 у срезовима: колубарском округа београдског, врачарском, тамнавском, посавском округа ваљевског, лесковачком, гружанском, ражањском, трстеничком, лужничком, азбуковачком, мачванском, посаво-тамнавском, голубачком, пожаревачком, љубињском, јасеничком округа смедеревског (непронађено), зајечарском, моравичком и у вароши Београду.

Једно **детоубиство** извршено је у срезу масуричком (непронађено).

Нехотична убиства извршена су по 1 у срезовима: колубарском округа ваљевског, јасеничком округа крагујевачког, рамском, моравском округа пожаревачког и љубињском.

Покушаји убиства извршени су: у срезу јадранском 3, у срезу јасеничком округа смедеревског 3, у срезу добричком 2, у срезу прокупачком 2, у срезу косаничком 2, у срезу трнавском 2, и по 1 у срезовима: посавском округа београдског, оба колубарска, космајском, тамнавском, јабланичком, крагујевачком, јасеничком округа крагујевачког, расинском, беличком, темнињском, алексиначком, нишавском (непронађен), посаво-тамнавском, мачванском, моравском округа пожаревачког, пожаревачком, љубињском, орашком, бољевачком (непронађен), рачанском, црногорском, ариљском, студеничком, жичком (непронађен), и у вароши Шапцу.

Скоро сва ова дела извршена су у међусобној свађи и освети.

Разбојништва су извршена по 1 у срезовима: ваљевском, неготинском (непронађено), јадранском, хомољском, рамском, пожаревачком, бољевачком косаничком и рачанском.

Силована су извршена по 1 у срезовима: крагујевачком и подунавском.

Тешке телесне повреде извршене су по 1 у срезовима: јабланичком, гружанском, крагујевачком, темнињском, мачванском, голубачком, бољевачком, добричком и ариљском.

Паљевине су извршене: у срезу космајском 3 (1 пронађена), у срезу посавском округа ваљевског 3, у срезу јасеничком округа крагујевачког 3, у срезу лепеничком 3, у срезу посаво-тамнавском 3, у срезу звишском 3, у срезу подунавском 3, у срезу ваљевском 2, у срезу власотиначком 2 (1 пронађена), у срезу неготинском 2, у срезу расинском 2, у срезу ресавском 2 (обе пронађене), у срезу деспотовачком 2, у срезу млавском 2, и по 1 у срезовима: посавском округа београдског, колубарском округа београдског, јабланичком, гружанском, крагујевачком, брзопаланачком, крајинском, трстеничком (пронађена), темнињском, нишавском, мачванском, поцерском (пронађена), орашком (пронађена), тимочком, пожешском, црногорском, трнавском (пронађена) и жичком.

Вредност свих ових паљевина износи око 8450 динара.

Опасне крађе извршене су: у срезу подунавском 9, у срезу ресавском 7 (2

пронађене), у срезу моравском округа пожаревачког 7 (4 пронађене), у срезу пожаревачком 7, у срезу пчињском 6 (3 пронађене), у срезу лепеничком 6, у срезу јасеничком округа смедеревског 6 (2 пронађене), у вароши Београду 6 (5 пронађених), у срезу грочанском 5, у срезу космајском 5 (све пронађене), у срезу колубарском округа ваљевског 5, у срезу власотиначком 4 (1 пронађена), у срезу лужничком 4 (1 пронађена), у срезу поцерском 4, у срезу млавском 4, у вароши Пожаревцу 4, у срезу орашком 4 (2 пронађене), у срезу зајечарском 4 (1 пронађена) у срезу црногорском 4, у срезу крајинском 3, у срезу расинском 3 (1 пронађена), у срезу деспотовачком 3 (2 пронађене) у вароши Нишу 3, у срезу мачванском 3, у срезу посаво-тамнавском 3, у срезу рађевском 3 (2 пронађене), у срезу хомољском 3, у срезу качерском 3 (све пронађене), у срезу тимочком 3 (1 пронађена), у срезу посавском округа београдског 2 (1 пронађена), у срезу колубарском округа београдског 2, у срезу масуричком 2 (1 пронађена), у срезу јасеничком округа крагујевачког 2 (обе пронађене), у срезу моравском округа нишког 2, у срезу јадранском 2 (1 пронађена), у срезу звишском 2, у срезу таковском 2 (1 пронађена), у срезу бољевачком 2, у срезу заглавском 2, у срезу добричком 2, у срезу прокупачком 2 (обе пронађене), у срезу рачанском 2, у срезу драгачевском 2, у срезу жичком 2 (1 пронађена), и по 1 у срезовима: врачарском (пронађена), тамнавском (пронађена), лесковачком (пронађена), јабланичком (пронађена), гружанском, неготинском, брзопаланачком, ражањском, жупском (пронађена), трстеничком, параћинском, темнињском (прона-

ђена), сврљишском, нишском (пронађена), нишавском (пронађена), рамском, косаничком, и у варошима: Гуприји (пронађена) и Чачку (пронађена).

Вредност свих ових крађа износи око 30.580 динара.

Злономерних поништаја туђих ствари било је: у срезу расинском 4, у срезу трстеничком 2, у срезу беличком 2, у срезу љубињском 2 (оба пронађена), и по 1 у срезовима: тамнавском, пчињском (пронађен), нишском, сврљишском, моравском округа пожаревачког (пронађен), бољевачком, црногорском (пронађен) и трнавском.

Вредност уништених ствари износи око 2660 динара.

Поред изложених дела у току месеца децембра извршено је још у Србији и 15 **самоубиства** и то: у вароши Београду 3, и по 1 у срезовима: колубарском округа београдског, тамнавском, посавском округа ваљевског, гружанском, крагујевачком, нишавском, јадранском, качерском, косаничком, пожешском, моравичком и жичком.

Ова самоубиства извршена су: *ватреним оружјем* 7, *вешањем* 5, *дављењем у води* 2 и *оштрим оружјем* 1, а узроци њиховом извршењу леже: у *дугој болести* за 4 случаја, у *душевном растројству* за 2, у *домаћој расири* за 2, у *грижи савести* за 1 и у *рђавом материјалном стању* за 1 случај. За пет случајева узроци су непознати.

Један **покушај самоубиства** извршен је у вароши Шапцу, вешањем, због душевног растројства.

Општи преглед до сада изложених дела овакав је:

Текући број	О К Р У З И	Убиства	Детоубиства	Нехотична убиства	Покушаји убиства	Разбојништва	Силована	Тешке телесне повреде	Паљевине	Опасне крађе	Злономерни поништаји туђих ствари	Самоубиства	Покушаји самоубиства
1	Округ београдски	2	—	—	3	—	—	—	5	15	—	1	—
2	« ваљевски	2	—	1	2	1	—	—	5	6	1	2	—
3	« врањски	1	1	—	1	—	—	1	3	14	1	—	—
4	« крагујевачки	1	—	1	2	—	1	2	8	9	—	2	—
5	« крајински	—	—	—	—	1	—	—	4	5	—	—	—
6	« крушевачки	2	—	—	1	—	—	—	3	6	6	—	—
7	« моравски	4	—	—	2	—	—	1	5	13	2	—	—
8	« нишки	—	—	—	1	—	—	—	—	7	2	—	—
9	« пиротски	1	—	—	1	—	—	—	1	5	—	1	—
10	« подрински	3	—	—	6	1	—	1	5	15	—	1	1
11	« пожаревачки	4	—	2	2	3	—	1	5	28	1	—	—
12	« руднички	1	—	1	1	—	—	—	—	5	2	1	—
13	« смедеревски	1	—	—	4	—	1	—	4	19	—	—	—
14	« тимочки	1	—	—	1	1	—	1	1	11	1	—	—
15	« топлички	—	—	—	6	1	—	1	—	5	—	1	—
16	« ужички	—	—	—	3	1	—	1	2	6	1	1	—
17	« чачански	3	—	—	4	—	—	—	2	5	1	2	—
18	Управа града Београда	1	—	—	—	—	—	—	—	6	—	3	—
Свега:		27	1	5	40	9	2	9	53	180	18	15	1

Из канцеларије Антропометријско - Полицијског Одељења Министарства Унутрашњих Дела 6. фебруара 1909. године АБр. 271. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

ШТА СЕ НЕ МОЖЕ УЗЕТИ У ПОПИС ЗА ИЗВРШЕЊЕ СУДСКИХ ОДЛУКА?
(Објашњење § 471. судског поступка у грађанским парницама.)

(СВРШЕТАК)

И као што би дужник, кад би живео у заједници са женом и децом, од пописа изузету половину плате или пензије са њима заједно уживао, иста тако мора од те половине један део жртвовати и у случају, кад по пресуди судској (а због његове кривице) жена и деца његова воде одвојен живот са правом досуђеног издржавања од мужа односно оца.⁸⁴ Колико се пак у овом случају чиновнику може од плате односно пензије задржати, зависи од тога колика је његова плата односно пензија и досуђено издржавање као и друга његова имовина, ако је има. У сваком случају суд треба да има на уму, да и чиновнику ваља оставити један део плате односно пензије слободан према његовом положају у друштву и да није допуштено лишити га сасвим средстава за живот само због тога, да би жена и деца примили *потпуно* досуђено им издржавање. —

Више од половине плате или пензије не може се у попис узети ни онда, кад би то дужник одобрио или раније у залогу дао, вели се у другој алинеји тач. 7. Циљ је овоме пропису, дакле, да и онога чиновника заштити, који би у нужди био приморао, да пристане према повериоцу и на залагање друге половине своје плате само да до кредита дође. Из тога циља следује, да дужник никојим правним послом не може себе лишити друге половине своје плате. Сви ти послови, дакле, остају у погледу ове половине без дејства. Према томе дужник не може ни путем уступања (цесије) права наплате своје друге половине плате повериоцу лишити себе права наплате ове половине. Благајна, на којој дотични чиновник прима плату, не би смела по званичној дужности исплатити повериоцу чиновниковом уступљеном другу половину плате.⁸⁵

9. У тач. 9. § 471. наређује се да се у попис не може узети „цела пензија удовица и сирочади, ако би се дуг мужевљев или очев имао наплатити, као и једномесечна посмртна плата или пензија чиновника“. По овој незгодној редакцији овога прописа изгледало би, да се не може узети у попис *цела* пензија, али да се *извесан део* њен може пописати. Међу тим и ако по речима тако изгледа, ипак ја јасно, да је законодавац хтео *изузети од пописа целу пензију* удовица и сирочади за дугове мужевље и очеве. Ту исту мисао поновио

⁸⁴ У овом смислу постоји и једна одлука Касац. Суда од 1906. год. В „Архив за правне и друштв. науке“ књ. II стр. 422. Може бити само питање: да ли се може узети у попис друга половина плате односно пензије, кад је у питању издржавање, које је чиновник осуђен да даје својим родитељима (§ 126. грађ. зак.) и другим сродницима по § 119. грађ. зак. Ја мислим да за ове друге (§ 119.) не може за то, што с овим лицима дужник није *заједно* живео, а у погледу родитељског издржавања да се може сразмеран део и друге половине узети у попис.

⁸⁵ Дешава се да чиновник изврши уступање права наплате своје плате или пензије на тај начин, што „прода“ признаницу од своје плате коме повериоцу тако, да овај са том признаницом, у којој чиновник признаје да је примио плату за тај и тај месец од те и те благајне, иде на државну благајну и плату наплаћује, задржавајући новац себи. Са правне тачке гледишта ове се поверилац не појављује као пријемник тражбине чиновникове према држави, и ако то у ствари јесте, него као лице, које чини само услугу чиновнику, примајући за њ плату. Кад благајна по овој признаници изда плату или пензију сматра се да је самом чиновнику издала. Али јасно је да се оваким „продајама“ може изправити законска забрана, да се чиновнику не може узети у попис више од половине плате и жеља законодавчева, да бар једну половину плате чиновник сам *одиста и прими*. Стога благајна треба у оваким приликама увек да усвоји чиновников захтев, који је, можда натеран нуждом, своју признаницу „продао“ коме, да се само лично њему плата издаје, осим случаја, ако је пре тога захтева плата већ по признаници издата. Јер на „продају“ признаницу има права њен издавалац, чиновник, који је увек може укинути, пошто је уступање целе плате недопуштено, а онај који признаницу хоће да наплати, зависи — кад се правно однос његов према чиновнику посматра — једино од чиновника као намогодавца. Овај дакле може дати налог у свако доба повући.

је законодавац у чл. 18. зак. о пензионом фонду за удовице и децу умрлих чиновника, у коме се наређује: „За дуг мужевљев или очев не може се ништа од пензије удовице и сирочади ни за извршење пресуде узети ни под забрану ставити (§§ 380. и 471. тач. 9. грађ. суд. пост.), а за дугове удовице и деце, после смрти чиновникове учињене, не може се више од $\frac{1}{4}$ пензије на исту целу узети“.

10. Не подлежи попису ни „милостиња, коју правителство или други ко коме на уживање даје“, према тачци 10. § 471. Под „милостињом“ подразумева се како новчана потпора, која се коме лицу указује, тако и давање других ствари (у природи) и користи у циљу помоћи кога лица. Сам појам речи „милостиња“ претпоставља, да се та помоћ *из самога либералитета* (дарежљивости, милосрђа) указује дотичном лицу, те према томе, ако које лице неку помоћ прима не као поклон него као еквивалент за своје услуге или давања ономе, који се на давање те помоћи обвезао, дакле по неком *дво-страном* уговору,⁸⁶ онда милостиње нема, те нема ни места примени тач. 10. Милостиња, даље, не постоји ни онда, кад неко прима неко издржавање⁸⁷ од онога, који га је телесно повредио и осакатио (§ 820. грађ. зак.), кад се прима издржавање од онога, који је по закону дужан издржавање давати (на пр. отац деци, брачној или ванбрачној, муж жени,⁸⁸) деца својим родитељима), кад се прима доживотна рента од осигуравајућег друштва на основу уговора о осигурању. Сва ова примања по нашем грађанском судском поступку нису изузета од пописа, а то би требало да се изузме,⁸⁹ пошто су овде већином у питању оскудна лица.

Милостиња, као таква, изузета је од пописа, те према томе она се неће у попис узимати ни онда, ако дужник, сем ње, има других средстава за издржавање.⁹⁰

У тачкама 11, 12, 13, 14, 15 и 16 побрајају се даље потраживања дужникова, која се не могу узети у попис за извршење пресуде. По моме мишљењу — а и по оскудици спорних случајева из судске праксе, у колико ми је она била приступачна — ови су законски прописи јасни, те не потребују коментара. Напомињем само, да се на предмете, који се по тач. 11, 14. и 15. не могу узети у попис за извршење пресуде, може, као што се у њима изрично каже, ставити забрана. Кад се забрана одобри, онда се извршује и попис ових ствари (§ 403. и сл. грађ. суд. пост.), само тај попис не бива у циљу извршења пресуде, него само у циљу обезбеђења повериоцевог, који одобреном забраном стиче заложно право на пописним предметима (§ 381).

Д-р Драг. Аранђеловић

⁸⁶ На сваки начин да у оваким случајевима у оцени питања шта се под „милостињом“ подразумева треба бити, с обзиром на социјални дух данашњег друштва, што широк груди. Милостиња према томе постоји и онда, кад се на пр. неком старом или онеспособљеном приватном службенику даје нека помоћ с тим да он по што шта ради код онога, који му ту помоћ даје. И ако је овде помоћ еквивалент бар у неколико за помоћ која се даје, ипак треба и њу као милостињу схватити. У опште код т. зв. *negotium mixtum cum donatione*, дакле мешовитих правних послова, где има и поклањања донекле а донекле примања еквивалента за оно што се даје, треба бити наклоњен онима, који помоћ примају.

⁸⁷ Издржавање, која држава даје ђацима у виду благодетеља и стипендија, долазе такође од појам „милостиња“. У погледу стипендија постоји најчешће тако звана *donatio sub modo*, повремен са налогом, пошто се стипендијет, обично, обвезује према држави да ће због тога, што му она даје стипендију, служити извесан број година у државној служби. Наравно да ако се нарочити *уговор* између државе и ђака закључи, у коме се држава *обвезује* на издржавање ђака а овај на службу држави, онда постоји двострани уговор, и помоћ коју он од државе добија није „милостиња“.

⁸⁸ Удова по закону (§§ 412. и сл. грађ. зак.) има право уживања на имању пок. мужа. Стога приходи од тога уживања нису милостиња. Касац. Суд, мислим, грешни кад у одлуци својој од 12. I 1885. Бр. 124. (в. Пол. Гл. за 1904. стр. 243) узима, да се забрана на удовичко уживање не може ставити.

⁸⁹ Као што је на пр. у аустријском закону § 291. у неколико учињено.

⁹⁰ Овај ће случај бити редак у животу, јер се обично милостиња чини онима, који ничега другог за живот немају, али није немогуће, да је коме на пр. тестаментом завештано штогод као милостиња, а он да има штогод од имања

БЕРЛИНСКА ПОЛИЦИЈА

(НАСТАВАК)

Санитетска полиција. — Највећи део послова санитетске полиције концентрисан је при првом одељењу, а овде спадају они санитетско-полицијски послови, који се у опште односе на здравствене односе и прилике код зграда и плацева. То су оне санитетске мере, које се тичу водовода, бунара и сенгруба, као и контрола над санитетско-полицијским условима и потребама код станова и радионица.

Приватним и јавним *бунарима* обраћа се пажња ради отклањања каквог техничког недостатка или ради хемијског испитивања воде, што се ради или услед избијања какве заразне болести или на жалбу појединца да вода није за пиће употребљива. Ако се том анализом нађе да је вода за здравље шkodљива, онда се бунар или сасвим затвара или се на њега ставља табла са натписом, да вода није за пиће употребљива. Ну водовод је готово свуда разведен, те су бунари врло ретки, па и интервенција власти у овом погледу.

Што се тиче *водовода* одељење се стара само у толико, што настојава да се брзо отклоне узроци санитетско-полицијске природе, који су изазвали евентуално затварање водовода.

Помијаре и сенгруби су услед изведене канализације врло ретки, а у колико их има одељење се преко квартова стара о њихову чишћењу и држању у исправном стању. Они се морају бар једаред годишње очистити, обично пред велике летње врућине. Сем тога морају бити тако удешени и дезинфиковани, да не производе непријатан задах.

Нездрави станови. — Овакви станови су врло ретки, те и полиција у овом правцу једва да има по неколико случајева годишње да расправља. Берлин је у опште као велика варош новијег постања, те су и куће, па и оне намењене најсиротнијим класама, хигијенски зидане и здраве. Зидају се по одобреним плановима, а када су готове, онда се комисијски прегледају и тек после шест месеци насељавају. Али највећа гаранција за зидање здравих станова или побољшање старих лежи у § 544. немачког грађ. законика, по коме сваки закупац може нездрав стан одмах отказати, без обзира на уговорени рок, па чак и онда, када се приликом узимања стана знало за његове мане и обећало, да се неће чинити употреба од ове законске одредбе.

Контрола радионица. — Док код нездравих станова полиција интервенише по правилу само на представку заинтересованих, догле се здравствени односи радионица контролишу по званичној дужности, нарочито кројачице, конфекционе радње, кухиње по гостионицама, пекарнице, колачарнице и кобасичарнице. Особито се пази да се ове радионице не употребљују у исто време и за спавање послуге, јер то не само што може бити од штете за здравље оних који тамо спавају, већ, услед

могућности преноса бацила, и за потрошаче оних артикала или животних намирница, који се ту израђују или продају.

Детаљне прегледе свију тих радионица врше квартови два пута годишње и том приликом гледа се поред недостатака санитетско-полицијске природе и на отклањање евентуалне опасности од пожара. О нађеном стању приликом ових ревизија подноси се одељењу извештај, које даље наређује шта треба ради отклањања нађених мана.

Преноћишта, т. ј. простори који се издају само преко ноћ за спавање, а дању нису насељени, подлеже такође полицијском надзору, што није случај и са намењеним собама. Преноћишта употребљују најниже класе друштвене, радници са мањим зарадама, који су по цео дан заузети послом и у стан долазе само с вечера ради спавања. У тим собама за преноћишта су по више кревета, те се управо само кревети и издају под кирију, а не и цела соба. За те станове прописана су нарочита полицијска правила, којих се њихови издаваоци морају придржавати, а која се у санитетском погледу односе на осигурање довољно и чистог ваздуха (за сваког по 3 м² површине и 10 м³ запремине, да нису у непосредној вези с нужницима и да за сваког одраслог преко 14 година има засебан кревет са сламњачом, јастуком и вуненим покривачем), а у моралном погледу да се отклони све оно што би штетно утицало на моралне особине купаца, као нпр. да се без нарочите дозволе не смеју на преноћишта примати лица разнога пола, изузев супружника, родитеља и деце и браће и сестара. Без обзира на ово траже се засебна одељења за оба пола. Лицима која су за последњих пет година кажњавана за кривце јавнога морала или се налазе под полицијским надзором може се забранити издавање преноћишта. Они што хоће такве станове да издају морају претходно попунити и своје кварту предати нарочити формулар и кад се испитају односи издаје се дозвола. Такве локале квартовни органи прегледају по једном свакога тромесеца.

Улична полиција. — Један део уличне полиције, а то је регулисање уличнога саобраћаја, спада у прво одељење, а сви остали послови, који се на улици односе, спадају овде. Један део тих послова је позитивне природе и управљен на то, да улице као саобраћајне путеве за намењени циљ удеси и регулише. Друга група је негативне природе у колико се стара да отклони или регулише све оно, што би сметало намењеном циљу улице.

Најважнији део позитивне уличне полиције — грађевинска полиција — припада општини, а президијум учествује само у одређивању уличних мисија за подизање грађевина и у надзору над радом општине у овом погледу.

Негативна страна полицијских функција на улици односи се поглавито на регулисање лепшења разних објава и реклама, уличних писоара и нужника, истицање натписа и фирми, излагање робе с поља, стоваривање грађевинскога материјала и т. д.

Кад је једна улица потпуно готова, канализована и снабдевена водоводом и канализацијом, онда се приступа њеном крштењу. Давање имена улицама припада владоцу, а предлог о томе чини општински суд преко полиције, старајући се, да се при избору имена буди национална свест код народа.

Полицијском је наредбом, даље, регулисано ударање уличних имена и бројева по кућама. Натписи су на узиданим порцеланским плочама са белом осном и црним словима и бројевима. На свакој кући мора бити број, а на свакој кући на углу поред тога и назив улице.

У осветљавању улица, што спада у дужност општине, учествује полиција у толико, што извештава општину о недостацима или причиненим штетама на постројима за осветљење.

Чишћење улица врши општина, а о чистоти тротоара воде стараше сами сопственици кућа. По једној полицијској наредби тротоари зими морају бити чисти од снега и леда од 7 часова ујутру до 8 у вече, а такође дужност је сопственика и да при поledenци посипањем песком или пепелом од 7 часова изјутра до 10 у вече отклоне опасност од падања. Прописи полицијски о томе објављују се преко јавности сваке године пред наступање зиме, а позорници контролишу извршење.

У негативну страну уличне полиције спада на првом месту регулисање лепшења плаката. Ове се могу лепити само на за то одређеним местима, највише по стубовима, које је за ту сврху по целом Берлину подигло једно друштво у споразуму са општином. Унутрашњост тих стубова служи општини за смештај прибора за чишћење улица, алата и песка за посипање асфалтираних улица ит.д.

У погледу подизања нужника и писоара полиција садејствује при избору места и начина извођења, а за тим доцније контролише чистоту. Ове су установе у вези са канализацијом и по негде, по угледу на Лондон, изведене под земљом.

На многим местима по уличним раскршћима и парковима подигнуте су бараче, у којима се крчме анти-алкохолна пића и млеко (лети хладно а зими вруће), ради поткрепљења или освежења публике. Цене су врло јевтине и нарочито удешене за сиротније класе. У већини тих кијоска продају се и новине.

За истурање и вешање робе пред радњом, на вратима, излогу ит.д. тражи се нарочита дозвола, која се даје само кад је тротоар шири од 4 метра, а локал је прикривен и мрачан. Дозвола се тражи и за подизање пердета. У опште свако заузимање тротоара и улице изискује нарочиту дозволу, која се увек може опозвати.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

Жив. А. Лазић

ПОЛИЦИЈА У ФРАНЦУСКОЈ

Општи појмови о полицији — Организација полиције у Француској — Административна полиција — Полиција у Паризу.

(наставак)

б) Странци.

Овде ћемо изложити положај странаца у Француској само са гледишта административне полиције, а не и са гледишта цивилног права. Као и код свих осталих нација, тако су и у Француској странци у почетку били сматрани као непријатељи, па су постепено, са побољшањем обичаја и развратком трговачких односа, поправили свој положај. По старом француском праву, странци или туђинци који су становали на француској територији, били су лишени многих приватних права, а поглавито права завештавања имовине, која је, по смрти странчевој, припадала суверену. Законодавство револуционарно укинуло је ово право суверена у корист странаца, али није пошло даље, нити је странце у погледу цивилног права изједначило са француским грађанима; оно им је, тако исто, одрицало уживање политичких права. Са гледишта административних права, законодавство овог доба најважније је у овој материји, јер то је оно, које је ставило у дужност странцима, да се пре уласка у Француску снабду пасошима, и да се по ступању на територију јаве првој општинској власти. Поред овога, извршни директоријум подвргавао их је строгом надзору, и кад год би нашао да је њихово присуство опасно по јавни ред, могао им је одузети пасоше и прогнати их са француске територије. Доцније је конзул једном својом наредбом ставио у дужност управнику париске полиције да странцима, који желе остати у престоници више од три дана, издаје нарочите дозволе. Овако је остало и за време царства.

Али, мало по мало, прогрес науке, ширење трговине и огроман разврат саобраћајних средстава, за који се има захвалити проналаску железница, довели су до потпуног укидања некадашњих строгих законских одредаба према странцима, који су се, једно време, могли настањивати у Француској без икаквих формалности. Опасност од овог потпуног одсуства предострожности појавила се сувише доцкан — за време француско-немачког рата — у коме су толики Немци злоупотребили познатоство наше земље, захваљујући неључиво лакоћи с којом су се могли раније код нас настанити. При свем овом, положај странаца у Француској остао је неизмењен још 20 год. после овог рата — све до декрета од 2. октобра 1888. год. који је донесен у циљу прикупљања података: с једне стране о броју настањених странаца у Француској, а с друге, опет, о њиховом цивилном стању.

Према одредбама овог декрета, сваки странац који жели да своју резиденцију утврди у Француској, мора се пријавити председнику надлежне општине, у Паризу управнику полиције, а у Лиону ронском окружном начелнику. Пријава ова

подноси се у року од 15 дана по доласку у место намеравање резиденције.

Дужности пријављивања ослобођени су: 1. домицилирани странци, и 2. они који само пролазе кроз Француску или се у њој моментано задржавају због послова или из задовољства. Странци, који одседају у становима за самце, морају поднети пријаву ако у овима станују дуже од шест месеци. Најзад, излази само по себи, да је од подношења пријава ослобођен персонал дипломатског и консуларног тела, у смислу принципа међународног права.

У пријави коју подноси, странац мора означити: 1. своје име и презиме, као и имена и презимена својих родитеља; 2. своју народност; 3. место и датум рођења; 4. место последњег домицила; 5. своју професију и средства за egzистенцију, и 6. име, доба старости и народност жене и деце, ако их има. За доказ својих навода, уз пријаву мора поднети и потребна документа, а ако их нема, председник општине, по одобрењу окружног начелника, може му оставити извесан рок да их набави. Рецепис о поднетој пријави издаје се бесплатно.

На случај промене домицила, странац је дужан поднети нову пријаву председнику општине у којој утврђује своју резиденцију. Ова нова пријава мора се поднети у истом року као и прва.

Да би се декрет од 2. октобра 1888. год. једнообразно примењивао, министар унутрашњих послова прописао је образац пријаве и рецеписа, и саопштио га, преко окружних начелника, свима општинским председницима. Повреде формалности, прописаних овим декретом, кажњавају се обичном полицијском казном.

Да би декрет од 2. октобра 1888. год. произвео корисне последице, као и да би се увек имали тачни подаци о цивилном стању странаца, настањених у Француској, било је неопходно потребно да поднете пријаве буду централизоване, прво по срезовима, затим по окрузима. Ради постигнућа овог циља министар унутрашњих послова наредио је, да председници општина подносе својим среским начелницима: 1. месечни извод свију пријава, које су примењене у току прошлог месеца, подељен по народностима, и 2. извештај о одласцима и смртним случајевима странаца у истом периоду времена. Извештај се подноси у два примерка, од којих један остаје у среском, а други се шаље окружном начелству. Министарство унутрашњих послова прописало је образце ових извештаја, којих се морају придржавати општинске власти. Најзад, окружни начелник дужан је поднети шестомесечно министарству унутрашњих послова бројно стање примљених пријава по народностима, означајући код сваке народности број људи, жена и деце.

Поред овога, окружни начелник је дужан, да сваког месеца подноси министарству унутрашњих послова, према нарочитом образцу, списак домицилираних, прирођених или реинтегрираних странаца у прошлом месецу, према добивеном извештају од министарства правде.

Пошто декрет од 2. октобра 1888. год. не ставља у дужност странцу, који мења своју резиденцију, да и свој одлазак пријављује општини, то је министарство унутрашњих послова наредило да председници општина, приликом издавања реверса о поднетим пријавама странцима који долази из другог места, задржавају реверс који им је раније издат.

Још пре него што је и донет декрет од 2. октобра 1888 год., питање о странцима у Француској живо је занимало публику са гледишта заштите националног рада. Са свију страна подизале су се жалбе против најезде страних радника који су, изузети од већине обвеза француских грађана, радили по много јевтинијој цени и на овај начин потискивали француске раднике. Крвави сукоби, који су се на Југу дешавали између италијанских, шпањолских и француских радника, убрзали су решење овог питања. У времену од 1885 до 1889 год. поднети су били парламенту на решење пет пројеката у овом смислу, али без успеха, а октобра месеца 1892 поднет је и шести пројект, који је такође пропao. Сви ови пројекти имали су за циљ да заштите национални рад, регулисајући употребу страних радника.

Тежње јавног мњења најзад су задовољене законом од 8. августа 1893 год. који је допуњујући декрет од 1888 год. ставио у дужност странцима, који у Француској врше ма какву професију, да подносе специјалне пријаве. Закон од 1893 год. разликује се од декрета из 1888 год. у два главна стварима: 1. што је много строжи у погледу рока за подношење професионалне пријаве, и што ову пријаву оптерећује таксом, док је пријава резиденције бесплатна, и 2. што кажњава много строже повреде својих одредаба.

Пријаву, коју прописује закон од 8. августа 1893 год. мора странац поднети, у року од осам дана по доласку, председнику општине у коју је дошао да ради; у Паризу управнику полиције, у Лиону и околним општинама, ронском окружном начелнику. Пријаву ову мора поднети сваки недомицилиран странац, који је дошао у извесно место француске територије у циљу обављања какве професије, трговине или индустрије. Одредба ова формална је и без изузетака: она не чини изузетке ни према полу, ни према доба старости ни према сродству, а примењује се на све недомицилиране странце, који на француској територији обављају трговину, индустрију или ма какву професију. Председници општина имају, дакле, дужност, да захтевају индивидуалну пријаву, не само од оца фамилије, већ и од његове жене и сваког његовог пунолетног или малолетног детета, ако само ова жена и деца обављају, било у заједници или посебно, какву професију, трговину или индустрију. Изрази: „професија, трговина и индустрија“ имају веома простран смисао, и закон се примењује на сваког страног вештака, уметника, индустријског и земљорадничког радника, професора, учитеља, чиновника, служитеља ит.д. који директно или индиректно

вуче награду од свог посла. Овде се подразумевају и странци, који припадају каквом религиозном реду. Имунитет, који ужива дипломатско и консуларно особље, не распростраје се на њихову личну послугу као ни на послугу амбасаде и консулата, ако ова станује ван амбасаде.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПСИХОЛОГИЈА ЗЛОЧИНА И ЗЛОЧИНЦИ СПЕЦИЈАЛИСТЕ

(одељак из дела „Психологија злочинца“)

од д-ра Ериха Вулфена
државнога тужиоца у Дрезди

(НАСТАВАК)

Као први ступањ крађе из навике обележава Краус крађу по прилици, по на којој многи крадљивци остају за навек. »Не усуђујући се никада, да сами пођу за пленом, задовољавају се оним што им пружи »добра срећа«, што могу да присвоје без икакве опасности. Код већ затупеле савести, од онога што су они у стању да конструишу као прави злочин, од агресивне крађе, уздржавају их две ствари: што немају потребе да краду или што су оскудни у одважности«.

Ту рачуна Краус породичне крадљивце, крадљивачку послугу (код које се услед исхране у газдинству и при оскудној контроли »готово неминовно« побркају појмови о моме и твојем), пољске крадљивце, крадљивце дрва, и најзад крадљивце, који по свом позиву свакодневно стоје пред мамљивом приликом за крађу, као што су на пример службеници по радњама и трговинама.

Крађа из навике на своме највишем ступњу постаје занатом, позивом. Ту долазе кесароши, крадљивци по пијацама, трговима, хотелима, банкама, опасни крадљивци од заната и т.д. Ту се крадљивачка способност уздиже до виртуозитета.

Краус испитује даље питање, да ли постоји урођена наклоност ка крађи. Наклоност ка крађи не може се спорити исто тако као ни урођена лажљивост, страст за свађом, за скупљањем разних ствари или за авантурама. Урођену страст за крађом можемо наћи и у животињском свету, код лисице, код мајмуна или код гаврана. За проистацање појуде за крађом говори нарочито аутодидактичка (самочка) способност извесних крадљиваца, која се код појединих испољује као генијалност.

Знамо и то, да је крађа први деликат, који извршује дете. Са свим се мирно може рећи, да има само мало деце, која нису извршила никакву крађу у строго правничком смислу. Томе несумњиво дају повода децја похлупност и покретљивост моторне сфере.

Фон Валентини истиче беспримерну умешност крадљиваца у лагању. »И сви остали злочинци лажу, али лажу грубо и тако да их је лако ухватити у томе. Само(?) крадљивци лажу природно и умешно. Они лажу не имајући потребе да се и једног тренутка размишљају, без устезања, без

запињања, чим уста отворе. Постало им је као друга природа, да чак и себе саме варају«. Ту њихово лагање досеже оно каквог га има код хохштапелера.

Краус сматра лаж као оруђе слабога човека за нагон претварања. Крадљивац иде потајно на дело, мора умети да се претвара и мора увек да има какву лаж у приправности.

Чезаре Ломброзо у својим »Kerkerplimpsesten« (на немачком од Kurell-e“) износи ове изреке разних крадљиваца.

»Кад би требало да кажем зашто крадем, одговорио бих, да ни сам не знам. Крадем ли, да се обогатим? Не знам. Крадем ли из облапорности? Не знам. Сигурно је то, да осећам извесну врсту силе, коју правници називају неодољивом; а кад већ нешто запленим, сустигне ме грижа савести, мучи ме и дави, не дајући ми никако мира.«

»Крадем, што сам сиромаш, а моја Маријета хоће да се весели. О, драга Маријета, колико ме ти већ кошташ. Већ сам три године био на осуди, па ипак за то још увек крадем за тебе«.

Одломак из животописа једнога хистеричнога крадљивца, јако изражене асиметрије лица, женске физиономије и гласа.... »Сироти оче! За тебе је било као нож у срце кад си чуо за моју прву крађу (кажем прву, али ја верујем, да сам још у мајчиној утроби крао)... Крао сам увек и свуда, где год ми се само прилика дала.... Веровао сам, да ћу се при студовању опростити терета, који ме је толико мучио; учио сам неуморно, свуда, па и у слободним часовима.... Кад сам се први пут нашао затворен у ћелији, пребројао сам крађе које сам извршио; изнашао сам их сто осамдесет«.

Из животописа једнога крадљивца, који је свршио са самоубиством.... »Омладино, почуј речи једнога несрећника, кога после неколико сати више неће бити. Не веруј, кад ти крадљивци причају о неком животу пуном уживања и богатства, то су неостварљиви идеали. Погледај око себе и видећеш седе главе, које се поносе тиме што су искусни крадљивци; упитај их, где су им богатства; они су своју младост провели у затворима, зрде године на робији, а старост ће провести по болницама или опет у казамату. Можеш бити сигурна, да од десет крадљиваца једва један има среће, остали једва доживе да издрже заслужене казне.... Проклето да си, немилосрдно друштво; делом је и твоја кривица што сам постао крадљивцем од заната. Кад сам први пут дошао затвора, пустило си ме да вегетирам у ћелији без рада, остављајући да ме обузимају само рђаве мисли, које су ми увек предочавале крађе, крађе на милионе«.

Интернационални хотелски крадљивац одрастао је на пољу вагабондаже. Највећи хотелски крадљивац, у исто време проналазач прнога трикоа »униформиса-нога крадљивца«, изгледа да је био Рус Грегор Исаков. Он се појављивао увек као врло отмен човек, са финим манирама, разумевао је више језика и пропутовао је све европске државе. »1880. године побегао је Исаков из затвора у

Петрограду, где је био због опасне крађе 600 рубаља, и најпре је отишао у Енглеску. У Лондону је 29. октобра 1885. године осуђен на осамнаест месеца затвора због крађа које је извршио у »Гранд Хотелу« и у хотелу »Метропол«. По издржаној казни било му је непогодно даље бављење у Енглеској, те је прешао на континент и пропутовао Норвешку, Шведску, Данску, Холандију, Француску, Италију, Швајцарску, Аустро-Угарску и Немачку. Живећи увек на великој ноzi и само од крађа по хотелима, највише се бавио по Риму, Болоњи, Флоренцији, Милану, Женеви, Монте Карлу, Монаку, Ници, Паризу, Бечу, Кракови, Трсту, Манхајму, Келну и Берлину«. (»Pitaval« за 1904. г.)

Dr Nöldeke у »Pitaval der Gegenwart« за 1906. годину износи интересантне податке о једној интернационалној крадљивачкој банди. Рикордини, Мека, Саломон, Енричи Агостинос и други били су чланови једне интернационалне банде, која је била разграната широм Европе и Америке; највише је била заступљена у Француској, Немачкој, Белгији, Италији и Енглеској, а с времена на време имала је скупштину чланова који су се налазили у слободи (многи су увек били у затвору). Поглавица банде био је Рикордини; он никада није ни учио нити радио какав занат, већ је читаве две деценије живео само од крађа и превара. Оба су му сина живела у Турину код његове сестре. Једном су распротрли вест, да је Рикордини умро у Аустралији, па су чак метнули на се и знаке жалости. Рикордини је међутим живео у сваком добру. Прави конзорцијум за заједнички плен није постојао: свако је крао и варао на свој рачун.

Енричи је имао врло лепе добро неговане руке, по чему су га звали »Belle main« или »Maino«; звао се другим именима Роберто или Роберт. Чланови банде били су махом Талијани, што је од интереса за питање о раси интернационалних злочинаца од заната. Били су непрестано на путу по Европи или Америци; кад им је пошао за руком какав велики плен живели су извесно време, у повучености од посла, са каквом метресом у Паризу или у ком мореком купатилу, а кад су се истрошили ишли су понова у крађе.

1892. године кренуло се неколико чланова за Хамбург, да тамо по извесном утврђеном програму врше крађе. Ту су се појавили као отмени људи са обилним материјалним средствима. Тражили су познанства међу богаштином и случајно су се упознали са неколиким богатим старијим дамама. Један од њих, импозантног стаса и изгледа каквога центимена, причао је једној дами, како је зарадио у Америци више милиона, и да од тога носи са собом 4—500.000 динара; за тим још и то како у Италији има многа пољска добра, а у Ливерпулу један сандук са дијамантима. Приликом једног заједничког ручка дође Хамбуржанка на говор о своме иметку и поче се жалити на стално опадање талијанске ренте, од које има 150.000 лира. Један од злочинаца изрази своје жаљење и изјави, да код његовог осталог огромног

имања неће чинити никакву разлику то, што би он те папире оставио на страну за дуже време, те јој изјави своју готовост, да откупи све папире по цену коју је она за њих дала рачунајући на доцније скакање ренте. Дама је била веома дирнута и обећа да ће идућег дана довести папире из банке. При расстанку замоли је злочинац, како је и иначе у Хамбургу стран, да му преко ноћ узме на чување његову закључану кесу са стварима од вредности. Дами је то поверење чинило нарочиту част и уверавала га је, како може са својом имовином бити потпуно сигуран. Сутра дан донесе она своје папире и нађе злочинца у једној ресторацији; папире је држала завијене хартијом од новина и није скидала очију са њих. Злочинац метну поред њих своју кесу и ради веће сигурности метне преко њих и свој иберциер. За време доручка дизао се један злочинац да сврши неки посао. За тим је дама морала да изађе један пут у нужник. Наједанпут скочи познати злочинац и рекне да је добио једну депешу из Ливерпула, куда мора да отпутује. За тим зграби пакет папира госпође Нагел (у ствари је већ за време њена одсуства пакет био замењен сличним), отвори своју кесу, метне га у њу, закључа и кључ метну себи у џеп. По том предаде кесу госпођи Нагел и достојанствено је замоли: „Чувајте кесу само добро, док се ја опет не вратим. У кеси је сад и моја и ваша имовина. Улоге су са свим правилно подељене. Код вас је новац, а код мене кључ. У знак захвалности донећу вам из Ливерпула један леп бриљант.“ Ради сигурности овај други господин испрати је још и до куће и она ни у шта не посумња. Идућег дана обузе је нека слутња, те у подне отвори кесу. Новине, у које су били увијени њени папире од вредности, садржавале су у себи неколико табака хартије за паковање, повише разних других новина и американских новчаница које су изашле из оптицаја. — На такав исти начин оперисали су поједини чланови банде свуда по свету.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУКЕ И УПУТИ

У сваком решењу мора се навести законски пропис, на основу кога је предмет расправљен.¹⁾

Пресудом начелника среза прокувачког, од 11. јануара 1907. г. Бр. 311, кажњен је са два дана затвора В. М. земљоделац из Р. за то, што је без одобрења

¹⁾ Ово гледати, на које је стао Државни Савет, већ је за један ранији конкретан случај саопштено у „Полицијском Гласнику“ за 1905. г. Бр. 10 и 11 страна 81, али ми ипак износимо и овај случај само за то, што поједине полицијске власти и мимо тог саопштења и јасних прописа чл. 27. Устава и § 304., 305. и 306. грађ. суд. поступка, ипак доносе одлуке, нарочито при расправама спорних питања, не означавајући никакав законски пропис, на основу кога дотачно питање расправљују. Такве погрешке, које се често чине из непажљивости, треба избегавати, јер сем изазивања посла вишим властима, чини се штета нарочитим поновним писањем жалби, плаћањем такса и т. д.

надлежне власти подигао воденицу. По жалби његовој ту је пресуду одобрио првостепени прокувачки суд, са преиначењем: да му се забрани сваки рад у воденици и да брану дигне, да се на тај начин ток воде у првобитно стање поврати.

В. М. није хтео да уради оно што му је наложено пресудом средње власти и решењем првостепеног суда, и средња власт другом својом одлуком од 20. августа 1907. г. Бр. 11.101, наредила му је, да у року од десет дана поруши брану и јаз, и ако то не би учинио у одређеном року, да ће сама власт извршити рушење о његовом трошку.

Ово решење одобрило је начелство окружно и господин Министар унутрашњих дела. Али, по жалби осуђеног, Државни Савет примедбама својим од 2. децембра 1908. г. Бр. 7.308, нашао је, да ожалбено решење не одговара закону са ових разлога:

„Као што се види из акта овог предмета, решење начелника среза прокувачког од 20. августа 1907. г. Бр. 11.101, којим је жалитељу наређено да јаз и брану разруши и уништи, није засновано ни на једном законском пропису, што је противно Чл. 27. Устава.“

Са овим посматрањем Државног Савета није се сложио господин Министар унутрашњих дела са ових разлога:

Ожалбено решење начелства одобрио је мој претходник и ако решење средње власти није засновано ни на једном законском пропису за то, што тим решењем средње власти није расправљено никакво спорно питање, већ се њиме само извршује извршна пресуда исте средње власти Бр. 311/907. и решење првостеп. суда Бр. 946/407, те према томе средња власт није ни требала писати решење, већ записник о извршењу извршних одлука (§ 496. грђ. суд. пост.).

Државни Савет није усвојио ово објашњење г. Министра, и одлуком својом од 22. децембра 1908. г. Бр. 7570, поништио је ожалбено решење.

В. Ђ. Н.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине медвеђске у срезу јабланичком, актом својом Бр. 2071, пита:

„Пресудом овог Суда Бр. 1828. осуђена су извесна лица са по 15. дана затвора и по 3. месеца полиц. надзора за крађу по § 391. крив. закона.“

Осуђени су издржали казну затвора, па двојица по издржању затвора одмах отишли у печаловину у Румунију и до сада се нису вратили, а један осуђени налази се код своје куће.

Суд овај позивао је овог осуђеног 2—3 пута да предстане Суду ради издржавања полиц. надзора, но он на два

позива није хтео предстати Суду већ тек на трећи позив, те је за ово на основу § 327. тач. 1. кривич. зак. узет на одговор и кажњен па је већ и осуђу издржао. После овога саопштено му је у присуству два грађанина, да отпочне долазити на преноћиште код канцеларије овог Суда, али он није хтео остати на преноћишту, већ је у Суду изјавио: да он неће надзор издржавати, а Суд нека чини штогод хоће.

Сад настаје питање:

Шта ће овај Суд сада радити те да кривац издржи полиц. надзор на који је осуђен?

Према овоме моли се Уредништво за објашњење.“

— На ово питање одговарамо:

Тачка 6. § 327. кр. закона гласи: „онај, који је судом или полицијском влашћу осуђен да буде под полицијским надзором, ако поступи противно наредби полицијске власти, у смислу тачке а и б § 37. а издане му да се казни затвором од једног до 15 дана.“

У овој законској одредби налази се и одговор на предње питање суда, јер кад се дотичном досади издржавање затвора он ће отпочети издржавање надзора.

II

Суд општине бачевичке, актом својом Бр. 232, пита:

„Многа лица долазе ово општ. суду на моле, да им суд учини пренос по поп. кв. „Б“ од продавца на купца, и то просто без икакве исправе, прилажући на молбу по 1 динар таксе рачунајући по 0,50 дин. од обојице.“

Једни пак подносе суду својеручне уговоре о трамци — поклону, а многи подносе уговоре и деобна писма потврђена код средње или друге надлежне власти, прилажући уз исте молбу са 0,50 дин. таксе и моле да им се пренос учини.

Нејасно је суду: сме ли суд чинити пренос по кв. „Б“ на просту молбу без тачије, кад купац и продавац то желе сами.

2. Сме ли суд чинити пренос по уговорима својеручним а непотврђеним, као и по уговорима и деобном писму потврђеном код средње власти, Округ. Начелства или Суда.

3. Овако потврђени уговори и деобна писма потврђена код средње власти или Округ. Начелства могу ли важити — рачунати се као јавна исправа по § 187. грађ. суд. поступка или не?

Пошто је сад време преносу то суд моли за што скорије објашњење.“

— На ово питање одговарамо:

По распису г. Министра Финансија од 25. новембра 1890 год. ПрБр. 10027, пренос имовине по књижи „Б“ могао се вршити само у два случаја: на основу тачије или пресуде изабраног суда, али је било дозвољено, да се само плаћање пореза преноси на купца по нарочитим списковима, који су састављани по престој пријави купаца и продавца.

Како је овај последњи случај доносио огромне незгоде за пореске власти и отежавао сам разрез пореза на земљиште, а међутим пружао могућности да појединци у истини остану без имања, ма да се ово по пописној књизи води на њихово име, то је расписом од 29. марта 1897. год. ПрБр. 7702 наређено: да се после сваке продаје мора извршити пренос имања на новог сопственика, а укинута задуживање порезом по списковима, те је тако, као основица за разрез пореза на земљиште остала једино пописна књига „Б.“

Да би се спречило изигравање наређења § 471. грађ. суд поступка, која говоре о благодејању земљоделца, овим је расписом наређено, да се пренос може вршити само по оним продајама, које су учињене са знањем власти, пружајући тако надлежним властима могућности, да контролишу: да ли се ово законско наређење врши или не.

Према томе, сва она пореска одељења и општински судови који дозвољавају пренос имања по књизи „Б“ без писменог преноса имања *потврђеног надлежном влашћу*, греше против јасних одредаба овога расписа.

Колики је значај оних исправа о продаји непокретних имања, које нису тапија, то зависи од тога да ли су и у којој законској форми написана.

III

Суду општине ошљанске на акт Бр. 201 одговара се, да је у „Српским Новинама“ од 10. тек. м-ца штампан распис г. Мин. Унутр. дела, у коме је објашњено: како ће се издавати уверења по § 471. грађ. с. пост.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

Т Р А Ж И С Е

Милоје, син **Василија Станковића**, тежак из Вишевца, који је служио код Живојина Сретеновића у Крагујевцу, отумарао је пре месец дана незнано куд.

Он је стар 15 година, раста средњег, смеђ, без особенних знакова, писмен.

Позивају се све полицијске и општинске власти да га потраже, па на случај проналаска упуते начелству крагујевачком, с позивом на његов акт Бр. 2078.

У Х В А Ћ Е Н И

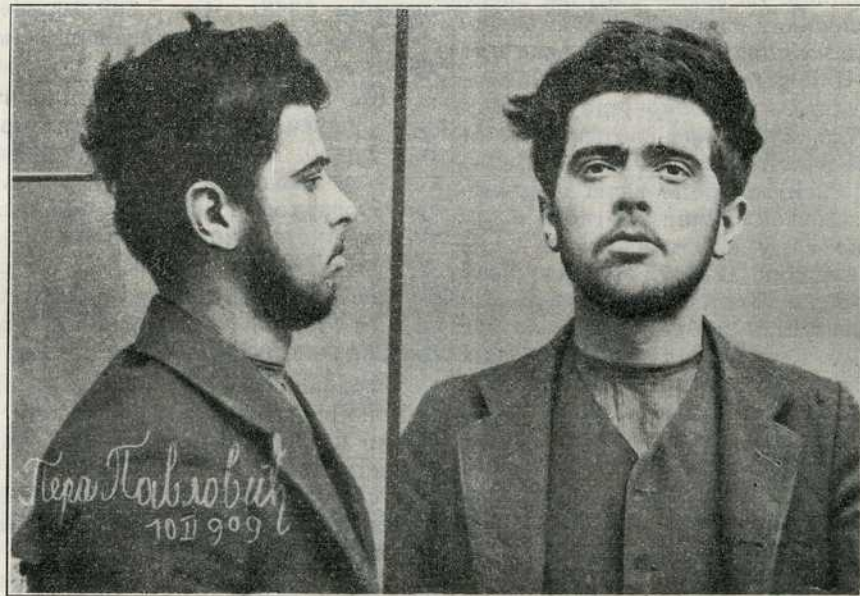
Милутин Вељковић, бив. служитељ Духовног Суда, чија је потерница изашла у 3. бр. „Полицијског Гласника“; **Миленко Јоксовић**, б. робљаш, **Велимир Милишић**, **Милосава жена Младена Ђорђевића** и **Радојка жена Благоја Милосављевића**, чије су потернице

изашле у 5. бр. овога листа, пронађени су и предати коме треба, те је престала потреба њиховог даљег тражења.

К Р А Ћ Е С Т О К Е

— **Богосав**, син **Милутина Јанковића**, из Биљевца у срезу посавском окр. београдског, отерао је два крадена вола на продају. Волони су шарени: — један мањи а један већи. Пасоше је издао суд општине врањинске. Богосав је стар 30 година, омазен, великих жутих бркова, кад иде кречи пете.

Позивају се полицијске и општинске власти да потраже и Богосава и покрађу, па на случај проналаска да све спроведу начел. среза посавског, с позивом на акт Бр. 2355.

— Ноћу између 31. пр. и 1. ов. месеца, непознати лопови украли су два вола Петку Милићу, из Ваба.

је пре тога тумарао по целој Србији. У 1906. год. Првостепени суд за варош Београд осудио га је на шест месеци затвора због крађе.

Волони су шарени.

Позивају се полицијске и општинске власти, да потраже крадљивце и покрађу, па на случај проналаска да све спроведу начелнику среза космајског, с позивом на акт његов Бр. 2591.

10. **Сретен Поповић**, по занимању шингер, родом из Миријева код Београда, стар 20 година, до сада више пута негупно кажњаван за крађе, проишњу и скитњу.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА